ГОСТРОТА ЗОРУ У ДІТЕЙ

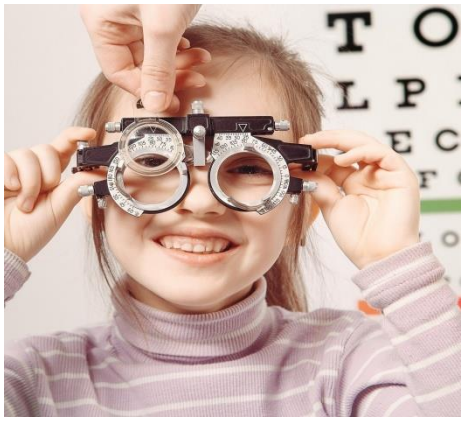

Основна з них – це спадковість. Якщо у мами чи тата є проблеми із зором, наприклад, хтось із батьків страждає на короткозорість, то ймовірність того, що у малюка буде така ж проблема дуже висока. Тим часом це лише ймовірність, а не вирок. Завдання батьків приділити максимум уваги цьому аспекту, регулярно відводити малюка на огляди та проводити профілактичні заходи.

Причинами відхилень зору бувають:

- уродженими, тобто ті, що з'явилися ще під час вагітності матері;
- набуті, що утворилися під впливом будь-якого зовнішнього чинника.

На розвиток зору в дітей віком можуть вплинути захворювання зорового апарату чи системні недуги. Відхилення у роботі серцево-судинної, ендокринної системи, нирок, легень, ЛОР-органів, дитячі інфекційні захворювання можуть спровокувати порушення зору.

Коли проводиться перший огляд

У малюка, що тільки що народився, зорова система ще не сформована, її становлення відбувається протягом декількох років. У нормі зір у такої дитини вдвічі гірший, ніж у дорослої людини. Як правило, дослідження очей у малюка виконується вперше, коли йому виповнилося 3 місяці. Під час прийому фахівець:

- проводить зовнішній огляд зорової системи;
- встановлює, чи може дитина фіксувати погляд на статичному предметі та відстежувати рухомий;
- проводить скіаскопію - визначає рефракцію ока;
- визначає стан очного дна.

Віковою нормою вважається незначна періодична косоокість. При цьому малюк повинен добре тримати погляд, відстежувати предмети. Рухливість очей повинна бути повною та однаковою для обох очних яблук у всіх напрямках.

Для визначення гостроти дитячого зору виконується скіаскопія. Офтальмолог направляє у око дитини промінь світла і спостерігається характером переміщення тіні у зіниці. Лікар по черзі підносить до ока лінзи і встановлює, коли тінь перестає переміщатися. Після проведення обчислень встановлює діагноз. Для отримання уточнених результатів протягом 5 діб до обстеження малюкові проводять атропінову терапію, крапають краплі в очі.

Норма гостроти зору у дітей у 3 місяці становить +3,0 - +3,5 діоптрії, тобто далекозорість властива практично всім здоровим малюкам. Це невеликим розміром очного яблука. З віком він збільшується та зір дитини нормалізується.

Офтальмоскопія проводиться з метою огляду очного дна, також оцінюється прозорість кришталика та інших складових оптичної системи ока. Очне дно у малюка та дорослого суттєво відрізняється. У маленьких дітей сітківка блідо-рожева, диск нерва має сіруватий відтінок і трохи стушені контури.

Первинний огляд при виявленні патологій

Визначити гостроту зору у новонароджених окулісти намагаються рідко, в нормі вона становить 0,1, але дослідити зорову систему офтальмолог може безпосередньо в пологовому будинку.

Така діагностика проводиться для дітей, які народилися з масою тіла до 2 кг. За рішенням лікаря повний огляд виконується на місяць. Це стосується малюків з відхиленнями:

- травмами, отриманими під час проходження родовими шляхами;
- асфіксією;
- народжених раніше строку;
- постійною сльозотечею.

Важливим показником у період є здатність фіксувати погляд. Місячному малюку демонструють яскравий предмет, він має затримати на ньому погляд на кілька секунд.

Діагностика у півроку та рік

Після трьох місяців зір малюка стає кращим, він уже може утримувати погляд на іграшці і брати її в руки. Батьків мають насторожити такі моменти:

- часта почервоніння очних яблук;
- виділення;
- стійка косоокість;
- ритмічні коливання очей.

З появою одного з цих симптомів не слід чекати планової перевірки, покажіть малюка офтальмологу якнайшвидше.

Перевірка гостроти зору у дитини на півроку виконується у такій послідовності, як і в тримісячного. Ступінь далекозорості може трохи знизитися або залишитися на тому ж рівні. Результати досліджень обов'язково порівнюють із попередніми. Косоокість у цьому віці бути не повинна. Сітківка стає рожевого відтінку, а диск зорового нерва – блідо-рожевим, має точні контури.

У рік дитина з нормальною гостротою зору добре розрізняє предмети, сприймає міміку оточуючих, проте варто враховувати, що зір у цей період ще відрізняється від дорослого. На прийомі у офтальмолога проводиться візіометрія, скіаскопія або авторефрактометрія, що дозволяє уточнити рівень рефракції.

Далекозорість має зменшитися порівняно з показниками, які були отримані у півроку, та змінюватись у межах від +2,5 до +3,0 діоптрій. Перевірка гостроти зору у дитини потім виконується після досягнення нею дворічного віку, при оформленні до дитячого дошкільного закладу (в основному це 3 роки), у 4 роки, а також перед вступом до школи. У нормі

зорових порушень у цей період не повинно бути. Під час навчання огляди виконуються щороку.

Огляд малюків після трьох років

На прийомі офтальмолог здійснює візуальний огляд очей малюка. Під час вивчення очного яблука оцінює його величину, форму, здатність синхронно рухатися. Деякі патології фахівець може визначити відразу, наприклад, косоокість, інфекційно-запальні процеси.

Таблиця Орлова для перевірки зору застосовується для дітей, які досягли трирічного віку. На цьому плакаті замість літер розташовуються картинки, що зменшуються згори донизу. Дитину садять на відстані 5 метрів. Тестування виконують переважно без застосування корекційних лінз. Якщо ж дитина з порушеннями зору, то діагноз уточнюється за допомогою скіаскопії або авторефрактометрії.

Також у цьому віці проводиться:

• біомікроскопія – оцінюється стан прозорості складових оптичної системи ока;

• офтальмоскопія – досліджується очне дно;

• периметрія – діагностика, пов'язана з гостротою периферичного зору.

Норми зору у дитячому віці

Вік дитини — основний критерій, яким визначається нормі зоровий апарат чи ні. Нормою у дитячому віці вважається гострота:

• 2 роки – 0,4 – 0,7;
• 3 роки – 0,6 – 0,9;
• 4 роки - 0,7 - 1,0;
• 5 років – 0,8 – 1,0;
• 6 років і у старшому віці – 0,9 – 1,0.

Найбільш швидке збільшення очного яблука відбувається у віці до 3 років, потім він уповільнюється, тому чим старша дитина, тим менший ступінь далекозорості. Її зниження завжди має відбуватися адекватно до віку. У тих випадках, коли запас далекозорості зменшується стрімко, зростає ризик виникнення короткозорості; якщо очі новонародженого мають великий запас і не витрачають його з часом, можлива поява патологічної далекозорості.

Діти з порушеннями гостроти зору повинні проходити обстеження не рідше ніж раз на 6 місяців, диспансерне спостереження дозволяє своєчасно виявити ускладнення та провести адекватну терапію.

Можливі порушення

Найчастішими відхиленнями зору у малюків є: **короткозорість, далекозорість та астигматизм**. Оптична система ока складається з кількох лінз. Світло, проходячи крізь них, переломлюється та фокусується на сітківці. Якщо точка з'єднання променів розташовується перед нею, то у малюка виникає короткозорість, якщо за нею, то далекозорість. У кожному з цих випадків слід відстежувати гостроту вікових змін у дітей та своєчасно коригувати.

Подібні патології можуть стати причиною розвитку амбліопії або лінивого ока. При цьому захворюванні імпульси не надходять у головний мозок, і картинка не формується, тому навіть якщо дитина буде в окулярах, вона все одно не зможе бачити.

Гострота людського зору є вкрай важливою для повноцінного життя. Якщо ви помітили, якісь симптоми, що свідчать про можливі відхилення у розвитку зорового апарату, не відкладайте візит до офтальмолога. Своєчасна терапія та корекція дозволяють уникнути багатьох негативних наслідків.